

✠ ПОРАНАЈ БОГЪ

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

6. číslo

Budyšin, junij 1970

Lětnik 20

Hrono na smažnik 1970

Tak dyrbiš džensa wědźec, zo Knjz, twój Bóh, prjedy tebjě dže.
5. Mójz. 9. 3

To je Israelej, pućowacemu Božemu ludej, prajene k tróštej a k pokojej, a to na poslednjeje etapje jeho dolheho a strašneho puća. „Džensa“ dyrbiš to wědźec; „džensa“ to bě tehdom za Israel wažny džen! Tak rěka při započatku našeho stawa: „Slyš, Israelo, ty pónďžeš džensa přez Jordan!“

Što nas stary Israel stara? My smy nowy Boží lud, tež pućowacy, a drje přeco a přeco zaso přez pućinu. Cyła cyrkej na zemi je Boží pućowacy lud džensa, a naše serbske wosady tež k tomu slušeja. My pućujemy přez léto 1970 a spominachmy na Bonhoefferowe smjertniny před 25 lětami, tutu markantnu martrarowu wosobinu po puću cyrkwyje přez pućinu – my pućujemy přez léto 1970, w kotrymž patriarch Aleksej w Moskwje zemrě, hlowa rusko-prawoslawneje cyrkwyje – my pućujemy „džensa“ přez měsac junij, w kotrymž změjeme naš cyrkwinski džen w Hodźiju.

Što wěmy wo tutym puću, što wěmy wo blišim abo dalšim přichodže? Ničo wěsteho njemōžeme wědźec, ale my dyrbimy po našim teksće wědźec, zo Knjz, naš Bóh, prjedy dže.

Jenož jedne z toho za nas scěhuje: Hdyž wón prjedy dže, dyrbimy za nim chodźić. Kak husto njejsmy prosyli:

Jezu, prjedy dži
nam tu na zemi.

Njedaj nam so dolho komdžić
ani hnadnoh časa skomdžić;
wjedź nas za ruku
k Wótcej do domu.

Što z toho, zo Knjz prjedy dže, scěhuje za Israel tehdom kaž za nas džensnišich? My mamy swěru za nim chodźić. Praktiske křesćanstwo džensa kaž we wšitkich časach je chodźenje za Chrystusom. Zo njebychmy tu so dolho komdžili, haj, zo njebychmy hnadneho časa skomdžili, kaž Zinzendorf spěwa. Israel je w tym nastapanju druhdy něšto zakomdžil po puću přez pućinu a njeje tohdla w prawym času k wottyknjenemu kóncej došol. Nětko pak je tak daloko! „Slyš, Israelo, džensa pónďžeš přez Jordan!“ Tež my dyrbimy přez někotry Jordan stupać, mamy někotru čezu přewynić, snano džensa, snano jutře. Na kóždy pad směmy wědźec, zo Knjz prjedy dže a zo směmy, zo dyrbimy za nim chodźić!

La.

Jeho biskopstwo dyrbi druhu dóstać

Judaš Išariot bě swojeho Knjeza přeradžil – a bě so potom wobwěnyl. Jeho městno bě z tym wuprózdnjene. Nětk njeběchu wjace dwanaćo, ale jenož hišće jednaćo, ale zo by ličba japoštołow zaso poľna byla, chcychu noweho pošla na Judašowe město wuzwolic.

Tohdla so stuša, zo z tych mužow, kotřiž su při nas byli tón cyły čas, w kotrymž je Knjz Jezus mjez nami won a nutř chodžil wot Janoweje křćenicy hač na tón džen, hdyž bu

našich cyrkwinskih předstejerjach. Na lětušej nalětnjej synodze smy so z tutym prašenjom zaběrali. Klětu mamy znowa wólby. Tuž je derje, hdyž sebi rozmyslujemy wo wašnjú a nadawkach našich cyrkwinskih předstejerjow.

Směmy pak wólbu Matiasa přirunać z wólbu našich předstejerjow?

Běchu tamni dwanaćo předstejerjowosady?

Njeběchu woni wjele bóle biskopja?

Hodźij. Serbski cyrkwinski džen 1970
27. a 28. smažnika.

Sobotu, 27. 6., w 15.00
hodž., za cyrkwinskih
sobudželačerjow.

Njedzelu, w 9.30 hodž.,
swjędzenske kemše.

wot nas horje wzaty, by jedyn byl wuzwolony, kiž by z nami swědk byl jeho horjestaća.

A woni postajichu dweju, Józefa z mjenom Barsabasa, z přimjenom Justa, a Matiasa. Modlachu so a džaču: Knježe, kiž ty wšitkich wutroby znaješ, pokaž jednoho, kotrehož sy ty wuzwolil mjez tymaj dwěmaj, zo by dóstał tu službu a japoštołske zastojnstwo, wot kotrehož je Judaš wotstupil, ducy na swoje město.

A woni losowachu nad nimaj, a lós padny na Matiasa, a wón bu přiličeny k tym jednaće japoštołam.

Dajće mi džensa něšto prajić wo

Wšako tola rěka: Jeho biskopstwo dyrbi druhu dóstać.

Naši serbscy wótcojo su z dobrym prawom grekske słowo do serbsčiny přewzali. Katolscy wšak rady Pětra wobhladaju jako přenjeho bamža.

W cyłym Nowym Zakonju pak ei dwanaćo njejsu ženje „biskopja“ mjenowani. Wo biskopach je rěč.

Hdyž bě japoštoł Pawoł na swojej poslednjeje jězbje ducy do Jerusalema do Mileta w Malej Aziji přišol, pošla wón do Efeza a daše k sebi zwolać staršich cyrkwyje (předstejerjow?) a jich wutrobne napominaše:

Tohodla keđzbujće sami na so a na wšo stadlo, na kotrež je was swjaty Duch postajił za biskopow, zo byšće Božu wosadu pasli, kotruž je wón sam přez swoju krej sebi dobył.

Postrow na spočatku lista na Fili-piškich rěka:

Pawoł a Timotej, wotročakaj Jezom Chrysta, wšitkim swjatym w Chrystusu Jezusu, kotřiž su w měsće Filipi, tež tym biskopam a sluzobnikam.

Je kóžde město wjace biskopow měło? Pod „biskopami“ drje mamy sebi předstajeć něšto podobne kaž zastupjerjow našich wosadow. Japoštoł měješe tehdom wjetšu nahladnosć hač biskop.

Młoda křescanska wosada měješe wšelakore zastojnstwa. Tam běchu japoštołjo, biskopja, wučerjo, diakonojo, profeca atd. Kóždy sluješe po swojich darach we wosadze. Wšitcy hromadze pak mějachu samsny nadawk:

*zo bychu swědkojo byli
Chrystusoweho zrowastanjenja.*

Služba we wosadze nima za zaměr jenož zbožnosć wosadnych, ale zo bychu křescenjo byli prawje přihotowani a wuhotowani, wo wěrje do Chrystusa swědčić. *Bóh lubuje swět* a nic jenož křescanow.

Před 70 lětami w našich serbskich wosadach dosahaše, zo farar swoju službu derje dokonješe. Wšón lud bě tehdom na wsach křescanski. Wšitcy chodzachu kemši. Wšitke džěci běchu derje wuwučowane w křescanskej wěrje.

Farar bě nahladny pastyr swojeje wosady. Wón wosadze dosahaše. Džensa su poměry hinaše.

Nadawk cyrkwy je samsny wostał: Swědčić wo Chrystusowym zrowastanjenju.

*Wšitko přindže wot Boha,
kiž je nas sam ze sobu zjednal
přez Jezom Chrysta,
a nam službu dał,
kotraž zjednanje předuje.*

Štó pak naše předowanje slyši?

Wone pak plaći wšitkim, přetož Bóh chce, zo by wšitkim čłowjekam pomhane bylo.

Kaž so zda, trjeba cyrkej džensa mjenje pastyrjow hač wjele bóle pólów, swědkow Ewangelija, kotřiž ze słowom a ze swojim cyłym žiwjenjom swědča za Chrystusa našeho Knjeza.

Naši cyrkwinscy předstejerjo su tajcy japoštołjo Knjeza Chrystusa, kotřiž maju lud wokoło sebje, dokelž su we fabrikach a w prodrustwach stajnje mjez čłowjekami. Tajki posoł Ewangelija zastupuje na swojim městnje křescansku wosadu. Hdyž njewěrjacy na njeho hlada, ma wuznamnu wosobu wosady před sobu. Na tajkeho smě swět wosebje kritisce hladać: Aha, takle so zadžerži křescan w tajkim wocomiku!

Jeho hańba trjechi cyłu wosadu.

Jeho dobre swědćenje pak je naše wšitkich wjeselo a žohnowanje za njewěrjacy lud. Kajkuž dowěru maju do našich cyrkwinskih předstejerjow, tajku dowěru maju do cyrkwy a do Chrystusa samoho.

Tajki swědk budže ze swojimi kolegami móc na zrozumliwe wašnje rěčeć, cyle hinak hač farar, kotremuž je swět fabrikow a hospodarskich

kolektiwow cuzy. To wšak hinak być njemóže.

W cyrkwinskih předstejerstwe potom tući reprezentanca wosady so mjez sobu informuja wo swojich nazhonjenjach, wo swojich „wuspěchach“ a tež wo swojich „njewuspěchach“. Farar budže keđzbliwje na wšě rozprawy posluchać a budže so ze wšěmi hromadze wšeho dobrego wjeselić a budže zrudnych tróštwac. Wón budže radzić, kak a što ma so najprjedy činić.

Cyrkwinske předstejerstwo budže nawopak zaso swojemu fararjej radzić a budže jeho informować wo tym, štož so wonka stawa, što do mysłow lud džensa zaběra, kajki je

duch při džěle, z kajkimi nadzijemi so čłowjek nosy a što je jeho zrudoba.

My smy wšitcy hromadze stawy Chrystusoweho čěła a mamy hromadze samsny nadawk dopjelnić, zo bychmy „zjednanje předowali“.

Žadyn njeje wjace hač tón druhi, njejsmy pak tež wšitcy jenacy. Kóždy ma na swojim městnje po swojich darach a nazhonjenjach być posoł měra, Božeho měra.

Hdyž budžemy klětu nowych předstejerjow wolić, budžemy na wšo to spominać dyrbjeć, zo bychmy prawych mužů a prawe žony za reprezentantow wosady sej wuzwolili.

W.

Při jězorje pola Wulkich Ždžarow

Ekumena we Łužicy

Łužiscy Serbja – ewangelscy a katolscy – maju wulki zajim za ekumeniske hibanje.

Zo je Chrystusowa cyrkej džělena do wšelkich wěrywuznaćow, zo je zhromadžizna wěrjacych we wšelkich rěčach, we wšelkich ludach a krajach wšitkich kontinentow měła wšelakore stawizny, kotrež su dale cyrkwjam a cyrkwinskih skupinam so wšelako wuwivać, to njemóžemy zlochka přeměnić. Derje by było, hdy by džensa křescanska cyrkej była jedyn kruty cyk.

*Jedne čěto a jedyn duch,
jako sće tež powołani na jednu
nadžiju wašeho powołanja;
jedyn Knjez,
jedna wěra,
jedna křćenica;
jedyn Bóh a Wotčec wšitkich,
kiž je wyše wšitkich
a přez wšitkich
a we was wšitkich.*

Jako ta jedna, wulka křescanska cyrkej pytamy za móžnosćemi, zo bychmy so mjez sobu zaso zblížili, zo bychmy wšitcy jedne byli, kaž je to Chrystus swojeho Wótca za nas prosyl.

Při tym wšak pisanosć křescanskeje cyrkwy njeje jenož nuza, ale je tež na wěste wašnje jeje bohatstwo. Rěčne, narodne, geografiske a tež druge rozdžěle ani wotstronić njemóžemy.

Křescanske cyrkwy chcedža so wušo zwjazać w zhromadnym wojowanju přećiwu njewěrje.

Chcedža sebi mjez sobu pomhać.

Chcedža jedna wot druheje wuknyć, přetož kóžde wěrywuznaće ma tež swoje prawe poznaće, swoje dobre nazhonjenja a swoje wosebite bohatstwa. My nohcemy wjace hladać kóždy jenož na swój wuski puć, ale so rozhladować po křescanskim swěće. A hdyž so křescenjo z cyłeho swěta w dobrym duchu zhromadnje schadžuja, tak změje čłowjestwo z toho swój wužitk.

My Serbja stejimy z połnej wutrobu za ekumeniskim hibanjom. Hdyž bě w léce 1952 Rakečanski farar Šolta so wobdžělił na ekumeniskim zeńdženju w Šwedskej w měsće Lund, tak smy keđzbliwje a ze znutřkownej radosću posluchali na jeho rozprawy.

My Łužiscy Serbja smy wšak na

wšech ekumeniskich zěndženjach zastupjeni přez swojeju biskopow D. Notha-Drježdžanskeho a D. Fränkela-Zhorjelskeho a generalneho superintendenta D. Jacoba-Choćebuškeho.

A hdže smy w duchu wšo sobu z nimi pobyli!

Njeh su jenož někotre města, lěta a heša naspomnjene:

1948 Amsterdam, Njeporjadk swěta a Boži spomožny plan;

1954 Evanston (USA), Chrystus – nadźija swěta;

1961 New Delhi (Indiska), Chrystus – swěto swěta;

1968 Uppsala (Šwedska), Hlej, ja činju wšitko nowe

Dale dyrbjeli naspomnić Montreal, Minneapolis, Helsinki, Hannover, Willingen, Ghana, Mexiko atd.

Lěta budže swětowa zhromadźizna wšitkich lutherskich cyrkwjow w Porto Alegre (Južna Amerika).

Wjele dobrych myslow a tež skutkow je z tutech zhromadźiznow wušło.

Tež mjez Serbami so prócujemy wo dobre ekumeniske počahy. Wosebje Zdzěrjanski farar Stani Nawka so stara wo zhromadne serbske nutrosće wotměnjejo w katolskich a w ewangelskich Božich domach. Katolscy serbscy fararjo dachu serbskimaj fararjomaj w Rakecach a w Njeswačidle w jich Božich domach w Ralbicach, w Bačonju a w Dobrošecach skladnosć, zo móžeštaj po wójnje tam ewangelskim Němcam Bože słowo připowědać. Katolscy serbscy měšnicy jězdźa do našich wosadow, zo bychu w našich cyrkwinskih rumnosćach katolskim Němcam Božu mšu wuhotowali.

Ewangelscy Serbja pak w Budesticach podarmo proša, zo by so jim jónkróc wob měsac w spodobnym času Boži dom přewostajil za serbske kemše.

Po smjerći fararja Rejslera bu farske městno w Budesticach z Němcem wobsadźene, dokelž nimamy serbski duchownski dorost. Serbscy fararjo z druhich wosadow jězdźa do Budestec a dźerža tam jónkróc wob měsac za serbsku mjeńšinu kemše, pak w 10.30 hodź. abo w 14.00 hodź. Tón přijomny čas w 9.00 hodź. je rezervowany za němske kemše.

W swojim lisće dnja 21. 1. 1970 pišaše nam Budestečanski farar, zo je tamniše cyrkwinske předstejerstwo próstwu serbskich kemšerjow wotpokazało ze sčchowacych přičin:

Budestečanska wosada nima žane čišćane cyrkwinske powěšće. Hdyž němske kemše njejsu stajnje w samsnym času, mohló so stać, zo bychu němcy kemšerjo we wopacnym času kemši přišli.

Katolscy Němcy maju swoje Bože služby w Budestečanskim Božim domje. Na nich ma so dźiwać.

Serbja móža wšitcy němcsce, tuž njeh chodža na němske kemše. Budestečanski farar w swojim lisće wosebje wuzběhuje, zo je wón hač dotal serbske kemše zakitał. Cyrkwinske předstejerstwo je pak wobzamknyło, próstwu Serbow wotpokazać.

W lětomaj 1959 a 1965 přeprošy Budestečanska wosada Serbski cyrkwinski džen k sebi. To běštej rjaney

swjedenjej! W Budesticach so čujachmy doma.

Naš luby, njezapomnity br. farar Rejsler je zemřel 28. 1. 1968. W léce 1967, w poslednim léce swojeho žiwjenja, je wón měł w Budesticach na 29 nježdělach a swjatych dnjach serbske kemše pak w 8.30 hodź. abo w 10.00 hodź. Hdyž běchu serbske kemše zažne, bě do kemšow hustodosć we 8.00 hodź. serbske Bože wotkazanje. To rěka, zo bě za Rejslerow čas w Budestečanskej wosadze kaž w druhich serbsko-němskich wosadach wotměnjejo w kemšacych čisach – a to tehdom wězo tež bjez čišćanych cyrkwinskih powěšćow.

Móžno, zo je tehdom tež raz jedyn kemšer, Němc abo Serb, we wopacnym času so na puć podał. To je so znjesło. Hdžež stej dvě reči w jednej wosadze, tam hinak njejdže, hač zo jedyn druhemu w dobroćiwosći wěsty rum popřeje.

Naša próstwa na Budestečanskich Němcow rěka jasnje:

Dajće nam jónkróc wob měsac na nježděli móžnotu za serbske kemše w tym času, kaž je serbskim kemšerjam přijomny.

A Němcow lubje prosymy, na tutej nježděli so z jednym druhim časom spokojić.

Słowakska

(dodawk)

Hdyž je mje „jn“ w 3. čisle „Pomhaj Bóh“ wuzadał, chcu něšto napisać wo stawiznach słowaksko-serbskich stykow, dokelž wone tež moju swójbu nastupaju.

Mój dźed Handrij Horislaw Lanštjāk, Słowak, bě za wikara pola wulkeho přečela Lužiskich Serbow, pola basnika a fararja ewangelskeje wosady w Budapesće, pola Jana Kolára, kotrehož zběrku basnjow „Džowka Sławy“ snano znajee. Jelizo so mój dźed njeje hižom na studijach w Halle a w Jenje za Serbow zajimował, tak pak cyle wěšće, hdyž bě pola Kolára za wučomca. Wězo je w jeho domje zeznał jeho mandželsku, tamnu sławnu Minu „Džowku Sławy“ a jeju džowčičku Ludmilu. Po njej je mjenował zběrku swojich basni. Jeho słowjanski wučer je měł sylny wliw na mojeho dźeda, kotryž je w tajkim duchu tež swoju swójbu wočahnul.

Hdyž jeho syn Pawoł, mój nan, w Bratislawje wotpokaza, jako student teologije so po madžarskim prawopisu podpisać, so jeho běda započea. Wón bu zasudženy. Nichtó ze studentow a profesorow njemědžeše z nim jako ze „wšosłowjanom“ rěčeć. Wón njeđosta žadyn stipendij a so žiwješe z bėrnami a suchim chlėbom.

Hdyž bě skėnėnje hać do poslednjeho pruwowanja přišoł, wotpokaza profesor, jeho pruwować, dokelž bě „wšosłowjan“. Tu jeho zakita superintendent Geduly, kotryž bě w přėnim rjedže křėscan a potom hakle Madžar, a jeho pruwowaše.

Mój nan přińdže za kapłana k seniorej Janej Lesce na Brezovje pod Bradlom. Tam skući něšto, štož jemu dalšu duchownsku službu w Słowak-

Při tym smy zwólniwi, z Budestečanskim předstejerstwom jednać, zo njeby čas kemšow za Němcow přerjara njepríjomny byl.

To so zda być wopor, kotryž sebi Serbja wot Němcow wuproša. My pak mamy dolhe, jara dolhe nazhonjenje, zo je tajki wopor za woprowacych spomožny. W každej wosadze su tež tajcy, kotrymž normalny čas kemšow njeje přijomny a sej tohodla rady tu nježdělu wubjeru, hdyž su kemše raz w druhim času.

Zo Budestečanske předstejerstwo při wotpokazanju našeje próstwy jako jednu z přičinow mjenuje katolske Bože služby, to nas boli.

Ja sym wjele z předsydu Budestečanskeho předstejerstwa jednał. To běchu tak njelube jednanja, zo ja z horkosću na nje spominam.

Z džakownosću pak chcu wuzběhnyć, zo je naš knjez biskop D. Noth zwólniwe na moju rozprawu wo Budesticach poslučał.

Knjez wyši cyrkwinski radčiel Henckel je wosebje do Budestec dojel, zo by našu próstwu zastupował. Ale podarmo! W cyrkwi mamy demokratiju!

Časy kemšow postaja wosadne cyrkwinske předstejerstwo!

Serbski superintendent

skej znjemóžni: Wón bě posłał dar za wobnowjenje wupaleneho Narodneho džiwadla w Praze.

Před nim bě hižom z podobnych přičin do Lužicy wotešoł jeho studijny kolega Jan Dobrucki, kotrehož Wojerowscy Serbja hišće znaja. Mój nan so na njeho wobroći z próstwu, zo by jemu posłał serbske knihy, přetož chcyše so wo farske městno we Lužicy prócować. W jeho knihowni nadeńdžech serbski Pfuhlowy słownik. Tehdom pak by za njeho hižom ćežko bylo, do Lužicy so přesydlit. Při tym čitaše w „Ewangelskim cyrkowniku“, kotryž mój pozdžiši dźed lic. theol. Pospišil, wnuk słowakskeho fararja Molnarja, wudawaše za čėskich a słowakich ewangelikow, zo je w Hornich Dubjenkach farske městno wuprózdnjene. Wón so za nje zamolwi, bu wuzwoleny a je tam 46 lėt ze žohnowanjom skutkował. Tak smy my, jeho džėci, wotrostli na Morawje. Hižom jako hólčec wėdžach wo swojim džėdźe, fararju Pospišilu, zo so wón znajee z fararjom Imišom-Hodžijskim. Doma smy měli wobraz jeho wopyta.

Do lėta 1907, hdyž sobustaw ewangelskeje cyrkwe Adolf Černý, z basnickim mjenom Jan Rokyta, založi „Towarstwo přečelow Lužicy“, mějachu styki ze Serbami předewšėm fararjo, katolscy a ewangelscy. Katolscy, dokelž běchu w Praze studowali a tam zhromadnje bydliili we „Lužiskim seminarje“, kotryž běštaj bratraj Šimanaj w léce 1726 založiloj. Tuton seminar je wulki wuznam měł za wuchowanje serbskeho narodneho wėdomja mjez katolskimi Serbami.

Ewangelscy fararjo pak so zezna-

wachu ze serbskimi fararjemi při Gustawa Adolfowym towarstwje. Tam je so mój džéd sprěčelił z Imišom. Mandželska mojeho džěda Pospišila wšak pochadžeše ze serbskeje Cyžec swójby ze Šumpacha pola Lubija. Mój džéd je Imiša synlje zakitał, hdyž jemu „wšoslowjanstwo“ porokowachu.

Ja wěm, zo mějachu tež druzy čěscy fararjo ze serbskimi styki. Tak možach na přikład wot jednoho z nich dać prof. dr. Nedej fotografiju serbskeje narodneje drasty, kotraž džensa we Lužicy wjace znata njeje.

to za mnje rěkaše! Z nim sym přeni króć jěl do Budyšina. Wot toho časa sem słuša moja wutroba tak cyle Serbam a Lužicy.

Po přenjeje swětowej wójnje bu mój swak inž. Bohumir Jenata direktor papjernika we Wulkich Ždžarach pola Mužakowa. Wot lěta 1920 sym tam přebywał wšitke moje pródzniny. Tam so zeznach z basnikom Janom Skalu, kotryž bu přečel našeje swójby. Wot tam njejsym jenož po Serbach pućował, ale so tež zeznal z cylej krasnej wótčinskej generaciju tehdyšeho časa na čole z dr.

sydu Serbskeho cyrkwinskeho dnja G. Lazarja.

Naše publikacije a přednoški přinjesu powěsće z Lužicy. Jeje žiwjenje kedžbnje scěhujemy. Zawěsće je w Božim planje tež serbski lud a ma swój nadawk. Džak Bohu za wšitkich serbskich swěnych bratrow a sotry, kotřiž su sebi toho wědomi a swój lud njepreradza.

Za nimi steja naše modlitwy a naše bratrowstwo.

Kristian P. Lanštjåk-Praski

Serbski cyrkwinski dzeń 1970

27./28. junija w Hodźiju

Hodźijscy bratřa a sotry, Serbja a Němcy, jich farar a cyrkwinske předstejerstwo su nas wutrobnje k sebi přeprosyli, zo móhli swój lětuši cyrkwinski dzeń tam wotněwac. My so na tym jara wjeselimo a so za to džakujemy.

Sobotu popołdnju w 3.00 hodž. so wšitcy serbscy předstejerjo, sobudželačerjo a druzy zajimcy na farje zhromadza.

Njedzelu dopołdnja w 9.30 hodž. su serbske swjedženske kemše, připódnju přestawku změjemy na zwučene wašnje na farskej luce ze spěwami, krótkimi přednoškami a druhej zabawu.

Popołdnju w 2.00 hodž. budže zaso w cyrkwi hłowna a skónčna zhromadźina. Wokoło 4.00 hodž. je kónc.

Nětko chceće rad wědžeć, što budže wam tam poskićene. Ja chcu pak jenož temu mjenowac:

„Žiwi swědkojo ewangelija“

Tajkich mamy někotrych w stawiznach Hodźijskeje wosady. To su swj. Beno, Mišnjanski biskop, kiž je tamnišu cyrkej založil a wot tam z misionstwom mjez Serbami započal, dale Wjačlaw Worjeh, kiž je přenju knihu w hornoserbskej rěči wudał, Lutherowy mały katechizm, Hendrich Jaroměr Imiš, wótc Serbow, sobuzaložer Znutřkowneho misionstwa w Sakskej, Jan Křižan a naposledku — mjez druhimi — mały ratar Pětr Młónk z Džiwoćic, ludowy a pobožny pěsnjer.

Kak přinđzemy do Hodźija? Dalše wosady su so wo bus starałe, hewak je zwisk z linijowym busom na čarje z Budyšina do Biskopic abo z Budyšina do Drježdžan. Z čahom dyrbiće jěć hač do Žičenja a wot tam 40 mjeńšin běžeć. Na kóždy pad prajće někak dvě njedželi prjedy Wašemu fararje, hač přinđžeće do Hodźija, a wosadny farar to potom hač do 23. junija do Hodźija dale da.

Za zhromadny wobjed přinjesće prošu lžicu sobu a za cyle dzeń wotwrjenu wutrobu! Boh žohnuj naše předewzaće!

Gerat Lazar, předsyda

Hdyž wšak mój nan njeje do Lužicy přišoł, tak wón tola z džakownosću spominaše tež na dr. Panka, předsydu wuběrka Gustawa Adolfoweho towarstwa. Dr. Pank bě syn znateho delajoserbskeho fararja, kotryž bě wudawar ewangelskeho serbskeho časopisa. Lipsčanski farar dr. Pank so mojemu nanaj předstaji jako Serb a je wosadu mojeho nana šćedriwje podpěrał.

Ale kak sym ja sam přišoł do połneho styka z Lužicu?

W lěće 1913 wotjědzech na studije do Lipska. Tam hladach za „Sorabiju“, ale ju njenamakach. Tuž zastupich tehdom do studentskeho towarstwa „Soc. theol. Lips.“. Pozdžišo wšak zhonich, zo je „Lausitzer Predigeresellschaft“ něhdyša sławna „Sorabija“. Raz běch na zetkanju z towarstwom „Philadelphia“. Tam přistupi ke klawěrej student a přizjewi, zo chce zaspěwac někotre pěnički, kotrež je jeho naučiła jeho pěstónča. Wón spěwaje serbske spěwy!

To běše Božidar Dobrucki, syn słowakskeho studijného přečela a towarša mojeho nana. Zrozumće, što

Muku, Arnoštom Smolerjom, Arnoštom Bartom, Michałom Nawku, Słoděnkam a z druhimi.

W lěće 1922 sym přeni raz zarjadował wulět čěskich ewangelikow do Lužicy. W Budyšinje zeńdžechmy so z Maćicu Serbskej, položichmy wěncy na rowy Arnošta Smolerja, Hórnik a druhich. Dojědžechmy tež do Blótow a tam so zetkachmy z Minu Witkojc a druhimi.

Wot lěta 1920 — je to runje polsta lět — sym sobustaw „Towarstwa přečelow Lužicy“, kotrež styki haji z Lužicu a ma kóždy mesac rjane informatiwne zeńdženje. Cyly rjad lět sym ja tu česć měl, po Josefje Paće, po Vladimiru Zmeškalu, po prof. Frinće a druhimi stać na jeho čole. Čěscy a słowaksy ewangelscy su derje wobhonjeni wo serbskich bratrach — wo katolskich a ewangeliskich — a sebi jara waža jich bratrowske zhromadne džěło w poslednim času.

Rady so wobdžělamo na Serbskich cyrkwinskih dnjach kóžde lěto kónc junija a rady witamy tež pola nas styki a wopyty, na čole br. su-perintendenta G. Wirtha a br. před-

Z wosadow

Njeswaćidlo. Korla Němc a Marja rođ. Meldžic (ze Zlyčina) w Šesowje móžeštaj na 60 lět mandželstwa wróćo hładać. 17. 4. 1910 buštaj w Łazowskim Božim domje zwěrowanaj. Dokeļž je Němcec džéd chorowaty, njeje so žadny jubilej dejmantneho kwasa wosebje swjećil.

Čas swojeho žiwjenja staj jubilaraj rad kemši chodžiloj. Němcec wowka je tež nětkle hišće swěrna serbska kemšerka.

My wšitcy mamy dejmantowje mandželskeju lubo a sebi jeju česćimy. Boh Knjez chcył dale miłosćiwje z nimaj być hač do jeju zbóžneho kónca.

Wšelke mysljčki

Znjesliwosć

Twój bliši je hinaši hač ty. Wón ma tež prawo, hinaši być, přetož jeho žiwjenje bě hinaše hač tвое. Ty njesměš sej wot njeho žadać, zo by wón runje tajki był kaž ty.

Přez Chrystusa smy swobodni

Wo swoju swobodu njewojuj. Ty ju maš. Kohož Chrystus woswobodži, tón je prawje swobodny.

Ty nimaš jenož tu swobodu, ale tu winowatosć, zo to dobre činiš a to zle nječiniš.

Za swoju swobodu njewojuj, ale za swobodu druhich.

Džakownosć a ponižnosć

86lětna žona je přećiwu wšemu wočakowanju po čezkej chorosći so zaso zhrabala. Nutrnje so sotram za wšu jich swěru džakuje.

Na narodninach čakaja wšitcy hromadže na wopyt staruški, ale nchtó njepřinđže. Sotry su njelubje spodžiwane, ale stara jubilarka zamolwja swoje džěci z dalokim pućom a špatnym wjedrom.

Hdyž so wona z přítomnymi hromadže modli, je spóznac, zo je jejna džakownosć a dobroćiwosć dar swjateho Ducha.

Před Bohom

Modlitwa — rozrěčowanje z Bohom? Skerje čiche posluchanje na Boži hlós.

Pomhaj Boh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadza jónkróć za mesac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamolwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswaćidlski. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čisć: Nowa Doba, čisćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-1363)